

FRANK BOEIJEN

ALTIJD EEN TOEKOMST

foto Petra van Hal

HET ZAL DE HELE DAG SCHEMERIG BLIJVEN. MIST OMKLEEDT EEN ALLERMINST MISTROOSTIGE ONTMOETING MET FRANK BOEIJEN (58). IN HET OMFLOERSTE LICHT SPREEKT HIJ OVER ZIJN NIEUWE ALBUM LAND VAN BELOFTE. EEN OPMERKELIJK TOEGANKELIJKE EN TOCH DIEPGRAVENDE PLAAT, ZONDER DE VERSTIKKENDE TIJDGEEST TE ADEMEN. DE SCHREEUWERIGE ACTUALITEIT ZWIJGT. DE ENIGE VLUCHTELING IS DE ZANGER ZELF.

DOOR LUDO DIELS

Frank Boeijen verwijlt in zijn liedjes. Hij bewandelt de paden van het vergankelijke leven en de eeuwige schoonheid. Rusteloos hunkerend zoekt hij verlossing in de werkelijkheid van het hart. Sferisch als een aangloeiende lamp in een donkere kamer. Er is veel licht op het met onverminderde geestdrift gemaakte LAND VAN BELOFTE. Licht in duistere tijden, daar is Frank Boeijen altijd al goed in geweest. Gedurende de jaren tachtig en negentig bespeelde hij de *Zeitgeist* door zowel het onbestemde verlangen naar utopische oorden te verwoorden als de vinger te leggen op allerhande misstanden in de samenleving. De afgelopen jaren trok de zanger zich steeds meer terug in de microkosmos van zijn eigen leven. Het kleine weerspiegelt het grote. Haarfijn stipt hij de broosheid van het menselijk bestaan aan. “Vroeger meende ik dat ik alles zeker wist. Gaandeweg werd dat steeds minder, merkte ik. Inmiddels ben ik er zeker van dat ik niets meer zeker weet. De twijfel is al jaren mijn metgezel. Iemand zonder twijfel vertrouw ik niet”, zegt hij aan tafel in De Wolfsberg, een rustiek hotel-restaurant aan de rand van het Groesbeekse bos, niet ver van de Waalstad. “Over Nijmegen als thuisstad heb ik, vreemd genoeg, nooit getwijfeld. Mijn familie woont er. Ik heb veel gereisd, maar Nijmegen is altijd mijn mentale thuishaven gebleven.”

Voor LAND VAN BELOFTE gaf de platenfirma hem een opnamebudget, *carte blanche* bovendien. Een ouderwetse, bijna obsoleete aanpak in deze tijden van zwaar teruglopende cd-verkoop. “Ik vond het ook heel bijzonder met de grootste maatschappij van Nederland te kunnen samenwerken. Het klikte meteen, moet ik zeggen. Het was ze opgevallen dat ik met EEN VERMOEDEN VAN LICHT een andere kant was opgegaan in mijn benadering. Op dat project verkende ik niet alleen in tekstueel opzicht de grenzen tussen liedtekst en poëzie, we voegden er ook nog een fraai vormgegeven boek bij met bijdragen van verschillende geestverwante kunstenaars. Dat was mooi om te doen en opende de deur naar deze samenwerking. Het was kennelijk niet onopgemerkt gebleven wat ik in de luwte deed.”

**‘JE VINDT IETS
WAARNAAR JE NIET
HEBT GEZOCHT’**

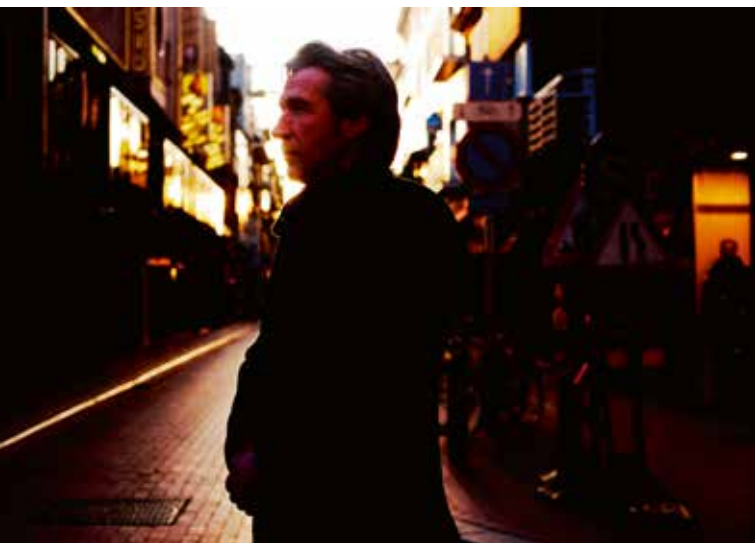
Zoals altijd waren de nummers al kant-en-klaar toen hij in de vroege herfst neerstreek in Brussel en Loosdrecht voor de plaatopnamen. Sterker nog, *Weet Jij Wat Het Is* en *De Dans Ontsprongen* stonden al op het repertoire van de succesvol verlopen theatertournee in het begin van dat jaar, terwijl *Boodschap Van Holland* zelfs drie jaar eerder al zijn première beleefde. “De liedjes kregen pas hun uiteindelijke vorm in de studio, daar hebben we ze laten groeien door ze juist terug te brengen tot de essentie. De arrangementen zijn doelbewust klein gehouden, met een hoofdrol voor gitaar en hammondorgel. In zijn algemeenheid drijft het geluid dit keer wat meer op elektrische gitaar. De hele plaat heeft daardoor ook een wat ritmischer karakter. Ik zocht naar muzikale directheid.”

Ook tekstueel kent LAND VAN BELOFTE weinig opsmuk. De teksten zijn veelal kort gehouden, bijna afgepast. Daardoor ontstaat een zekere ritmiek in de zinnen. Vocaal verkeert Boeijen al evenzeer in topvorm. Zijn timing, vaak net een fractie te laat, zoals in *Stad En Land*, brengt een interessante spanning teweeg, waarbij het rusteloos bezongen verlangen ook doorklinkt in de frasering. In de tekst zit beweeglijkheid. Neem *Land Van Belofte*, waarin hij het nog nooit door hem gebezigde cliché *ik hou van jou* meesterlijk omzeilt door een ‘w’ achter ‘jou’ te plaatsen. Zo zingt hij de geliefde toe van wie hij houdt: *jouw... ogen, jouw... dromen, jouw... glimlach*.

Perfectie is geen must, zeggingskracht wel. Niet voor niets werd LAND VAN BELOFTE live in de studio opgenomen, zoals hij al sinds de nadagen van de Frank Boeijen Groep gewoon is te doen. “Het voordeel is dat de uitvoering meer energie en dynamiek krijgt. Muzikaal houd ik veel opties open, maar de tekst staat vast. We spelen de nummers met de complete band telkens van begin tot eind. Woorden, melodie en ritme vloeien dan in elkaar over. Je voelt waar het naartoe gaat, dat is aangenaam.”

Frank Boeijen werkte voor LAND VAN BELOFTE samen met een aantal muzikale vrienden. Zo schreef hij het titelnummer met Guus Meeuwis en diens pianist Jan-Willem Rozenboom, *Waarom Zijn We Anders Hier* met goede vriend Stef Bos. *Lieveling* ontstond tijdens een dagje Zeeland met Paskal Jakobsen van Blöf. “Een magische ervaring, durf ik gerust te zeggen. Je komt aan zonder een idee en gaat met een uitgewerkte demo terug naar huis. Op bezoek bij Daniël Lohues in Drenthe werd ik geïnspireerd door al die gitaren bij hem op de boerderij. Spontaan begon ik wat lukraak te spelen en opeens hadden we iets waarmee we verder konden. Buiten de magie speelt ook de discipline een rol bij samen schrijven. Je verliest je inhibities. En in dat proces vind je waarnaar je niet hebt gezocht. Dat is telkens weer een aparte gewaarwording.”

Waar Dan Ook heet de collaboratie met Daniël Lohues, een lied met een optimistische teneur: *Altijd een toekomst, niets is verloren*. En in *Ochiolino*, Italiaans voor ‘knipoog’, zingt hij een vriendin na het vercheiden van haar geliefde geruststellend toe: *Wees niet bang, je hebt je lot zelf in de hand*. “In *Zeg Me Dat Het Niet Zo Is* ging het over naderend onheil niet willen accepteren, je kop in het zand steken, >>

>> verdergaan alsof er niets aan de hand is. Inmiddels weet ik wel beter. Ik duik niet langer weg voor de oneerlijkheid van het lot en zoek naar wat overblijft. Ik zoek een lied tot troost." In *Sluit Je Ogen*, geschreven en gezongen met Paul de Munnik, biedt hij een dierbare de helpende hand. En geeft hij de goede raad het voorlopig maar aan te kijken, want *het is niet om aan te zien*. Frank Boeijen kijkt niet met zijn ogen, hij ziet met zijn hart.

‘IK WEET NU ZEKER DAT IK NIETS MEER ZEKER WEET’

De tijdgeest die hij vanaf de late jaren zeventig zo feilloos aanvoelde en met enige bravoure bezong is absent op *LAND VAN BELOFTE*. “Bepaalde onderwerpen horen bij een bepaalde periode en levensfase. Sommige teksten kun je daarom ook alleen maar schrijven als je jong bent.” De menselijke conditie, *la condition humaine*, dat is tegenwoordig zijn hoofdthema. “De actualiteit heb ik niet meer nodig voor een lied. Het leven biedt voldoende stof. En het moralisme dat mijn vroegere werk soms aankleeft, heb ik inmiddels ook laten varen. Althans, dat mag ik hopen.”

Mystiek en tegelijkertijd toegankelijk, zo klinkt *LAND VAN BELOFTE*. De teksten hebben een eigen logica, geheugen en lenigheid, waardoor ze tot de verbeelding kunnen spreken. In die zin bezitten de liedjes een universele geldigheid. Ook muzikaal werkt Frank Boeijen als een goede schilder, die licht en substantie mengt tot een fascinerend geheel dat je de vrijheid biedt tot duiding, daarbij steeds vervoering, verwarring en zelfs extase oproepend. Geen helder begrip, eerder een amalgaam aan betekenissen en gevoelens. Abstract en toch niet afstandelijk.

Mistig is het nog steeds als het gesprek ten einde loopt. In *LAND VAN BELOFTE* schijnt de zon rijkelijk door bomen, wolken en ramen. Liggend in het gras is de hemel te zien. Lucide inzichten in donkere dagen. Geen schemer. De muziek van Frank Boeijen geeft licht. En om met de dichter Pierre Kemp te schrijven: dat licht is meer dan in brand gevlagen duisternis. ●

Frank Boeijen is tot eind mei op theatertournee door Nederland en Vlaanderen. Zie voor de speellijst: www.frankboeijen.nl/concertagenda.

THE CHRIS ROBINSON BROTHERHOOD

1 MAART
DOORNROOSJE
NIJMEGEN

2 MAART
OOSTERPOORT
GRONINGEN

3 MAART
PARADISO
AMSTERDAM

4 MAART
MUZIEKGIETERIJ
MAASTRICHT

HET VOLLE LEVEN EEFJE DE VISSER

foto Studio Rios Zertuche

VOOR HAAR DERDE ALBUM *NACHTLICHT* STUURDE SINGER-SONGWRITER EEFJE DE VISSER (30) ZICHZELF DE DEUR UIT. ZE GING NAAR BARCELONA EN GENT OM WAT TE BELEVEN EN ZO INSPIRATIE OP TE DOEN. BEWUST, WANT TIJDENS HET MAKEN VAN DE VOORGANGER *HET IS LEEFDE* ZE BIJNA ALS EEN KLUIZENAAR. “IK BLEEF TE VEEL BINNEN, WAS TRAG EN WEINIG ACTIEF.” DOOR MARTIN KUIPER & JOHN DENEKAMP

Vroeger had ik de neiging om drukte te mijden. Ik kan er niet altijd even goed tegen. Met als gevolg dat ik mezelf te veel opsloot, in mijn eigen coconnetje bleef hangen. Ik schreef weliswaar best veel, maar werd er amper gelukkiger of wereldwijzer van. Toen ben ik bewust de drukte op gaan zoeken. Ik hou er nu zelfs wel van, misschien ook omdat ik zelf een stuk rustiger ben geworden. Als je veel onrust in je hebt, dan is die drukte van buitenaf zo veel. Nu kan ik het er allemaal beter bij hebben. Aan het maken van *HET IS* bewaar ik niet zulke goede herinneringen. Ik had net een lange relatie afgesloten en na de tournee rond mijn eerste plaat *DE KOEK* was er een periode waarin ik niks te doen had, behalve dan liedjes schrijven. Het was een moeilijke tijd. Ik kwam steeds minder buiten en werd heel introspec-

tief, vandaar dat *HET IS* zo’n donkere plaat is geworden. Deze keer besloot ik juist veel weg te gaan. Ik wilde dingen beleven tijdens het schrijven. Allerlei ervaringen opdoen die de teksten en de sfeer van de liedjes zouden beïnvloeden. Ik wilde een wakkere, extraverte en broeierige plaat maken.”

Met *DE KOEK* wilde ik me graag onderscheiden. Niet in het standaard singer-songwriter-hokje passen, niet met de akoestische gitaar als basis voor alles, méér pop. Tijdens *HET IS* wilde ik juist intuïtief werken, gewoon maken wat er uit me kwam. En dat werd toen een tyische singer-songwriter plaat. Traag, donker en zacht. Daar had ik toen kennelijk behoefte aan. *NACHTLICHT* moest energie geven en niet om aandacht vragen. De volgende plaat kan weer totaal anders wor-

den. Je kunt een liedje op duizend manieren vormgeven. Ik vind het leuk om telkens een andere invalshoek te vinden. Het liedje *Slaan* is voor mij echt iets nieuws. Het heeft veel meer vaart en energie. Het is wat lichter en frisser, maar wel met een melancholische ondertoon. Toen ik dat liedje had uitgeprobeerd met de band dacht ik: dit is een interessante nieuwe richting.

Zeker vergeleken met *DE KOEK* is *NACHTLICHT* een echte bandplaat. *HET IS* was introvert en traag, maar doordat we veel optraden en ook festivals wilden doen, zijn we die liedjes tijdens de tournee muzikaal gaan uitbouwen. Ik wilde dat *NACHTLICHT* gelijk al geschikt was om live te spelen. De plaat is lichter en frisser dan *HET IS*, er zit meer dynamiek in.

Op *NACHTLICHT* is vrij weinig gitaar te horen. Ik heb bijna al mijn eigen partijen weggehaald en de band er iets nieuws van laten maken. Die tokkeltjes zitten nog maar in een paar liedjes. De gitaar is eigenlijk helemaal niet mijn lievelingsinstrument. Het is gewoon mijn manier van schrijven, dat doe ik al van jongs af aan zo. *NACHTLICHT* is een album geworden dat ik al veel langer wilde maken. De focus ligt nu veel meer op band en productie. Ik wilde er ditmaal ook graag meer percussie en drums op hebben. Maar het is geen megaheftige plaat geworden, al denk ik wel dat de stap van *HET IS* naar *NACHTLICHT* vrij groot is als je ons nog nooit live hebt gehoord.”

*N*achtlicht is een woord dat ik eigenlijk al een tijd geleden in een liedje had gebruikt. Ik heb meerdere teksten geschreven waarin dat woord steeds terugkomt. Het geeft richting aan de plaat. Ik heb over diverse onderwerpen geschreven: over liefdeszaken, over relaties met mensen in het algemeen, dingen afsluiten en nieuwe dingen opbouwen. Maar donker en licht vind ik zo universeel, daar past alles mooi onder. Het lukt me steeds beter onder woorden te brengen waar ik over wil schrijven. Ik zie nu dat mijn teksten vooral gaan over de aard van mensen. Hoe zitten mensen in elkaar en hoe ben ik in relatie tot andere mensen. En dat is superbreed, dat kan alle kanten opgaan. Het schrijven heb ik echt nodig om tot rust te komen. Tegenwoordig schrik ik minder van mijn eigen innerlijke onrust. Ik heb heel lang de behoefte gehad om daar veel over na te denken. Nu realiseer ik me dat het eigenlijk niet zo raar is. Ieder mens heeft er last van. Door over mijn onrust te schrijven vind ik juist rust.” ●

Zie voor de speellijst van Eefje de Visser: www.eefjedevisser.com/#tour.